

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące</p> <p>Ministerstwo Edukacji Narodowej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu</p> <p>Marzena Machałek – Sekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Łukasz Marcisz Główny Specjalista Tel. 22 34 74 783 e-mail: lukasz.marcisz@men.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia: 9 października 2020 r.</p> <p>Źródło: Inicjatywa własna</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: UD151</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

System kształcenia, w szczególności szkolnictwo branżowe, **powinien reagować na potrzeby rynku pracy, sprzyjać uczeniu się przez całe życie oraz umożliwić absolwentom mobilność edukacyjną i zawodową¹**. Aby było to możliwe, konieczne jest zapewnienie **informacji zwrotnej** na temat przebiegu dalszych karier edukacyjno-zawodowych absolwentów. Wiedza o karierach absolwentów pozwoli na bieżące reagowanie na zmieniające się okoliczności społeczno-ekonomiczne.

Potrzeba monitoringu karier absolwentów wynika z szeregu dokumentów strategicznych. Monitoring jest elementem działań służących lepszemu dopasowaniu kompetencji i kwalifikacji absolwentów szkół do wymagań rynku pracy. Na strategiczne znaczenie takich działań wskazują: Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2030, Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, Krajowy Program Reform, Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego, Perspektywa uczenia się przez całe życie i Zintegrowana Strategia Umiejętności. Część ogólna. Dokumenty te podkreślają potrzebę lepszego zharmonizowania kształcenia zawodowego z rynkiem pracy, dostępu do informacji o kwalifikacjach i zwiększenia efektywności wydawania publicznych i prywatnych środków na kształcenie i szkolenie. Na potrzebę działań w tym zakresie wskazuje także „Umowa partnerstwa” z dnia 21 maja 2014 r. Instrumentami realizacji Umowy Partnerstwa są przede wszystkim krajowe programy operacyjne i regionalne programy operacyjne. O potrzebie tej świadczą też lokalne i regionalne przedsięwzięcia organizowane przez niektóre jednostki samorządu terytorialnego oraz wojewódzkie urzędy pracy. Jednocześnie wdrożenie systemu monitorowania karier absolwentów stanowi kryterium podstawowe zawarte w IV załączniku do wniosku dotyczącego Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu i Migracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu na rzecz Zarządzania Granicami i Wiz (Tematyczne warunki podstawowe mające zastosowanie do EFRR, EFS+ i Funduszu Spójności – art. 11 ust. 1), do którego realizacji minister właściwy do spraw oświaty i wychowania jest zobligowany oraz którego spełnienie warunkuje możliwość pozyskiwania środków w obszarze „kształcenie i szkolenia” w ramach nowej perspektywy finansowej.

W obecnej sytuacji brak jest odpowiednio szczegółowych i rzetelnych informacji na temat karier absolwentów szkół ponadpodstawowych. Według badań Instytutu Badań Edukacyjnych, choć 85% dyrektorów szkół branżowych monitoruje kariery absolwentów swoich placówek, to blisko 80% z nich wykorzystuje w tym celu głównie nieformalne

¹ Zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. poz. 316, z późn. zm.) celem kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego jest przygotowanie uczących się do wykonywania pracy zawodowej i aktywnego funkcjonowania na zmieniającym się rynku pracy. Zadania szkoły i innych podmiotów prowadzących kształcenie zawodowe oraz sposób ich realizacji są uwarunkowane zmianami zachodzącymi w otoczeniu gospodarczo-społecznym, na które wpływają w szczególności: nowe techniki i technologie, idea gospodarki opartej na wiedzy, globalizacja procesów gospodarczych i społecznych, rosnący udział handlu międzynarodowego, mobilność geograficzna i zawodowa, a także wzrost oczekiwań pracodawców w zakresie poziomu wiedzy i umiejętności pracowników.

rozmowy z rodzinami lub znajomymi pracodawcami. Informacje na temat sytuacji edukacyjno-zawodowej absolwentów są zbierane przez różnorodne instytucje (np. szkoły, powiatowe urzędy pracy, wojewódzkie obserwatoria rynku pracy) w zróżnicowanym zakresie i wedle odmiennych metodologii, co dramatycznie ogranicza porównywalność zbieranych informacji i możliwość ich szerszego wykorzystania. Dodatkowo, nie jest to efektywny kosztowo model funkcjonowania, gdyż analogiczne działania prowadzone są równoległe przez wiele instytucji ponoszących koszty zdobywania informacji, które można byłoby pozyskać z rejestrów państwowych i baz danych administracyjnych ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki oraz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Zarysowane tu problemy w dostępie do danych opisujących kariery edukacyjne i zawodowe absolwentów szkół ponadpodstawowych powodują trudności w kształtowaniu polityk publicznych, a także ograniczają możliwości racjonalnego wyboru kierunków kształcenia przez uczniów i ich rodziców. W szczególności:

- 1) władze szczebla centralnego oraz jednostki samorządu terytorialnego nie mają zagwarantowanej możliwości dostępu do aktualnych, szczegółowych i rzetelnych informacji o dalszej edukacji i zatrudnieniu absolwentów szkół ponadpodstawowych na potrzeby kształtowania polityk edukacyjnych i rynku pracy;
- 2) przy prognozowaniu zapotrzebowania na zawody i kwalifikacje oraz kształtowaniu oferty edukacyjnej nie ma możliwości uwzględnienia informacji odnoszących się bezpośrednio do sytuacji osób rozpoczynających karierę zawodową, co ogranicza trafność prognoz i podejmowanych decyzji;
- 3) społeczna percepcja różnych ścieżek kształcenia i zawodów oparta jest w dużej mierze na nieprawdziwych stereotypach, które mogłyby zostać przełamane dopiero poprzez odwołanie się do obiektywnych, łatwo dostępnych i zrozumiałych informacji o rzeczywistej sytuacji absolwentów na rynku pracy. Wpływa to na ograniczenie możliwości racjonalnego wyboru ścieżki kształcenia na poziomie średnim przez uczniów i ich rodziców;
- 4) brak dostępu do informacji o sytuacji nowo zatrudnionych pracowników w poszczególnych branżach i zawodach prowadzi do rozbieżności pomiędzy oczekiwaniami kandydatów a ofertami pracy, przez co zwiększają się koszty transakcyjne związane z rekrutacją pracowników i zmniejsza skuteczność rekrutacji;
- 5) ewaluacja polityk i projektów mających na celu polepszenie sytuacji absolwentów na rynku pracy wymaga prowadzenia każdorazowo kosztownych i pracochłonnych badań albo musi opierać się na wskaźnikach o ograniczonej trafności i rzetelności.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Aby rozwiązać opisane wcześniej problemy rekomenduje się:

- 1) wprowadzenie do ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe nowego zadania publicznego ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, które będzie polegało na monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych;
- 2) wprowadzenie przepisów umożliwiających pozyskiwanie i przetwarzanie szczegółowych danych rejestrowych niezbędnych do monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych. Propozycje przepisów nawiązują do analogicznych rozwiązań przyjętych w systemie szkolnictwa wyższego, ale są dostosowane do specyfiki danych oświatowych.

Umożliwi to stworzenie jednolitego, działającego centralnie z wykorzystaniem danych administracyjnych systemu monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych.

System monitorowania karier absolwentów szkół ponadpodstawowych, uzupełniany na etapie końcowym o raporty analityczne przez IBE, będzie w sposób efektywny kosztowo w stosunku do innych metod badawczych, takich jak np. ankiety (których koszt realizacji oraz efektywność są znacznie niższe niż systemu wykorzystującego dane administracyjne) dostarczał rzetelnych, użytecznych i porównywalnych w czasie informacji opisujących sytuację absolwentów w różnych zawodach i typach szkół. Udostępnienie tych informacji różnym grupom odbiorców pozwoli z kolei uzyskać następujące efekty:

- **Stworzenie warunków dla lepszego dopasowania oferty kształcenia do potrzeb rynku pracy**

Informacje o karierach absolwentów, zbierane corocznie w skali populacyjnej i prezentowane w ujednoliconej, porównywalnej między latami formie, będą mogły zostać wykorzystane do ulepszenia metodologii prognozowania zapotrzebowania na zawody i kwalifikacje oraz opiniowania decyzji dotyczących modyfikacji oferty kształcenia zarówno na szczeblu centralnym, jak też regionalnym lub sektorowym. W konsekwencji zostaną zapewnione warunki sprzyjające lepszemu dopasowaniu struktury kształcenia i programów do

zmieniających się uwarunkowań społeczno-gospodarczych.

- **Dostarczenie informacji stwarzających szansę poprawy wizerunku i podniesienia zainteresowania kształceniem w szkolnictwie branżowym**

Rzetelna i łatwo dostępna wiedza na temat karier absolwentów pozwoli budować wizerunek szkolnictwa branżowego oparty na dowodach. Dostęp do systematycznie gromadzonych i udostępnianych informacji na temat szkolnictwa branżowego pomoże w przewyżnianiu negatywnych stereotypów, które go dotyczą, choć nie znajdują potwierdzenia w rzeczywistości. Informacje dotyczące sytuacji na rynku pracy absolwentów określonych typów szkół i zawodów mają również walor promocyjny i mogą zostać wykorzystane do zachęcania uczniów do kontynuowania edukacji w ścieżce branżowej.

- **Zwiększenie zatrudnienia poprzez usprawnienie przepływu informacji na rynku pracy**

System monitoringu karier absolwentów dostarczy również rzetelnych informacji dotyczących warunków zatrudnienia i płacy absolwentów w poszczególnych zawodach, branżach i regionach. Informacje takie w istotny sposób zmniejszają asymetrię informacyjną w relacjach między absolwentami podejmującymi pierwszą pracę a pracodawcami. Pracodawcy mogą wykorzystać te informacje do aktualizowania i lepszego dopasowywania polityki zatrudnienia absolwentów do realiów rynku pracy. Z drugiej strony, możliwość monitorowania informacji o warunkach zatrudnienia przez uczniów będzie sprzyjać kształtowaniu realistycznych oczekiwań płacowych, odpowiadających kondycji krajowej gospodarki.

- **Zwiększenie efektywności polityk rynku pracy poprzez wsparcie informacyjne działań instytucji rynku pracy**

Informacje o karierach zawodowych absolwentów zapewnią pogłębienie diagnozy sytuacji na lokalnym rynku pracy, w szczególności ułatwiają identyfikację barier napotykaną przez absolwentów szkół. Umożliwi to opracowanie i wdrożenie polityk wsparcia zatrudnienia kierowanych do tej grupy.

- **Rozszerzenie możliwości ewaluacji polityk w dziedzinie edukacji i rynku pracy**

Dostępność szczegółowych, rzetelnych i porównywalnych w czasie wskaźników zapewni możliwość ewaluacji różnorodnych polityk publicznych mających na celu osiągnięcie lepszego dopasowania oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, harmonizację oferty edukacyjnej na różnych szczeblach kształcenia, czy wsparcie osób młodych na rynku pracy.

W ustawie dokonywana są także zmiany porządkujące w zakresie przepisów ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1942, z późn. zm.).

Doprecyzowane zostały przepisy dotyczące:

- wykazywania uczniów korzystających z internatu w szkołach wchodzących w skład zespołu, którzy nie są uczniami szkoły, przy której jest utworzony internat,
- pochodnych kosztów wynagrodzeń pracowników niebędących nauczycielami,
- podmiotów będących organem właściwym do dokonania wpisu do Rejestru Szkół i Placówek Oświatowych

Ponadto został wydłużony do 5 lat termin anonimizacji danych dotyczących wynagrodzeń nauczycieli.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Różne formy monitorowania karier absolwentów szkół kształcących zawodowo stosowane są w większości krajów Unii Europejskiej. Zgodnie z raportem *Mapping of VET graduate tracking measures in EU Member States*, opracowanym w 2018 r. na zlecenie Dyrekcji Generalnej ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego Komisji Europejskiej, tylko w 4 krajach Unii Europejskiej (Bułgarii, Cyprze, Grecji i Łotwie) nie zidentyfikowano żadnych badań monitorujących poświęconych tej tematyce. W 19 krajach przynajmniej jedno badanie monitorujące kariery absolwentów jest prowadzone regularnie. Systemy monitoringu działające w 5 krajach: Austrii, Niemczech, Irlandii, Luksemburgu i Holandii zostały sklasyfikowane w raporcie jako dobrze rozwinięte (ang. *systematic and well-established*). We wszystkich tych systemach są wykorzystywane dane osobowe pochodzące ze źródeł administracyjnych pozwalające określić dalsze kariery edukacyjne i zawodowe absolwentów szkół.

Austria: System BibEr (*Bildungsbezogenes Erwerbskarrieremonitoring*) stanowi element austriackiej statystyki publicznej. Obejmuje on absolwentów wszystkich szkół od poziomu ISCED 3 (w tym szkoły zawodowe) do ISCED 8 (studia doktoranckie). Zestaw wykorzystywanych wskaźników dotyczy dalszej edukacji, pracy lub nieaktywności zawodowej oraz medianę zarobków osób zatrudnionych w 18 miesięcy od ukończenia szkoły. Dane te są przedstawiane

w zbiorczych przekrojach (tabelach) według typu ukończonej szkoły i płci, dla danego rocznika absolwentów, za pośrednictwem publicznie dostępnej strony internetowej. Na podstawie informacji gromadzonych w systemie przygotowywane są też bardziej szczegółowe raporty, ale odnoszą się one tylko do szkolnictwa wyższego (w podziale na dyscypliny) i obejmują zagregowane dane dotyczące wielu roczników absolwentów (obecnie udostępniane raporty przygotowano na podstawie analizowanych łącznie roczników absolwentów od roku akademickiego 2008/2009 do 2014/2015).

Niemcy: W Niemczech nie funkcjonuje zunifikowany system, który byłby dedykowany ściśle monitoringowi karier absolwentów - wiąże się to z faktem, że jest to państwo o ustroju federalnym z kompetencjami w zakresie oświaty leżącymi w przeważającej mierze na poziomie władz poszczególnych landów. Jednocześnie jednak regularnie prowadzone są w tym kraju ogólnokrajowe badania, które albo mają bezpośrednio na celu określenie karier absolwentów, albo mogą być w tym celu wykorzystane. Najważniejsze z takich projektów to:

- *Stichprobe der Integrierten Arbeitsmarktbiografien* (SIAB) - jest to udostępniany publicznie do celów badawczych zbiór, który stanowi próbę losową 2% osób, które występują w populacyjnej bazie danych zintegrowanych historii zatrudnienia, tworzonej przez federalny Instytut Badań nad Rynkiem Pracy (*Institut für Arbeitsmarkt- und Berufsforschung*) na podstawie danych z systemów opieki społecznej. Zbiór SIAB jest udostępniany w dwóch formach: w pełni zanonimizowanej (zawiera zestaw mniej szczegółowych wskaźników) oraz słabo zanonimizowanej (zawiera szerszy zestaw, bardziej szczegółowych wskaźników). Ta druga forma jest dostępna do analiz tylko dla osób odbywających oficjalne wizyty badawcze w Instytucie. Zbiór w pełni zanonimizowany jest dostępny na wniosek instytucji naukowych. Należy przy tym zauważyć, że identyfikacja w zbiorze SIAB okresów nauki (a więc i momentu zostania absolwentem) jest możliwa tylko pośrednio, na podstawie kodów opisujących tytuł ubezpieczenia. Dodatkowo zbiór obejmuje tylko około 2% absolwentów każdego rocznika.
- Panel edukacyjny NEPS, prowadzony przez Instytut Badania Ścieżek Edukacyjnych Leibniza (*Leibniz-Institut für Bildungsverläufe*) – z punktu widzenia monitoringu karier absolwentów interesujące są dwie wchodzące w jego skład próby: 1) osób, które w 2010 r. były uczniami dziewiątych klas oraz 2) osób, które w 2010 r. były studentami pierwszego roku. Osoby wylosowane do pierwszej próby badano co roku w latach 2010–2016, te, które znalazły się w drugiej próbie, co roku w latach 2010–2018. W celu pozyskania danych w projekcie wykorzystuje się przede wszystkim metody sondażowe, ale są one uzupełniane również o dane administracyjne. Zbiory danych z badania są udostępniane do celów badań naukowych. Podobnie jak w przypadku SIAB, istnieje kilka form, w jakich są one udostępniane, różniących się poziomem anonimizacji (szczegółowością wskaźników) oraz trybem dostępu.
- Badania Federalnego Instytutu Kształcenia Zawodowego (*Bundesinstitut für Berufsbildung*): w latach 2004–2006 co roku, a potem do 2012 r. co 2 lata były prowadzone badania sondażowe na losowych próbach reprezentatywnych około 1,5 tys. absolwentów w kilka miesięcy po ukończeniu przez nich szkół (uwzględniano zarówno szkoły kształcące zawodowo, jak i ogólnokształcące). W 2006 r. i 2011 r. przeprowadzono też większe badania sondażowe na próbach reprezentatywnych liczących odpowiednio około 7,2 tys. i 5,5 tys. osób w wieku 18–24 lat. Wyniki w postaci zbiorów danych są udostępniane publicznie na stronie internetowej Instytutu, głównie z przeznaczeniem do badań naukowych.

Irlandia: Monitoring karier absolwentów wchodzi w zakres zadań irlandzkiego Głównego Urzędu Statystycznego (*Central Statistical Office*). Badanie, w którym są wykorzystywane zarówno dane administracyjne dotyczące populacji absolwentów (zbierane są dane o ich sytuacji na rynku pracy i ew. dalszym kształceniu w okresie 3 lat od ukończenia szkoły), jak też metody sondażowe (stosowane do prób losowych), przeprowadzane jest co 2 lata, a jego wyniki są publikowane w formie raportu na stronie internetowej urzędu. Wykorzystanie zarówno danych administracyjnych, jak i sondaży pozwala publikować szeroki zakres wskaźników odnoszących się nie tylko do poziomu zatrudnienia czy wysokości zarobków, ale także satysfakcji z pracy i uzyskanego wykształcenia. Ograniczenia przyjętego podejścia to: bardzo niewielki zestaw przekrojów, w których raportowane są wyniki, objęcie badaniem jednocześnie aż 7 kolejnych roczników absolwentów (w ostatnio opublikowanej edycji: 2010–2016) oraz znaczna zwłoka w publikacji wyników względem momentu opuszczenia szkół przez badanych (3 lata względem najmłodszego rocznika absolwentów, aż 9 względem najstarszego rocznika objętego raportem).

Luksemburg: Monitoring karier absolwentów wchodzi w zakres zadań Narodowego Instytutu Rozwoju Zawodowego Kształcenia Ustawicznego (*Institut national pour le développement de la formation professionnelle continue*) i prowadzony jest pod nazwą Barometru Integracji Zawodowej (*Baromètre de l'insertion professionnelle*) z wykorzystaniem danych administracyjnych, obrazujących sytuację do 3 lat od ukończenia szkoły. Wyniki prezentowane są w ogólnodostępnym serwisie internetowym, w podziale na poszczególne zawody. Sytuację absolwentów w każdym z nich obrazuje 17 różnych wskaźników opisujących status, formę i branżę zatrudnienia w 4

punktach czasu (bezpośrednio po ukończeniu szkoły oraz w rok, dwa i trzy lata później), medianę zarobków w pierwszej pracy. Podstawowym ograniczeniem systemu – związanym z niewielką liczbą ludności Luksemburga – jest to, że raportowane wyniki obejmują aż 6 kolejnych roczników absolwentów, a mimo to w znacznej liczbie zawodów niemożliwe jest zaprezentowanie wyników ze względu na ich zbyt małą liczbę (jako wartość progową przyjęto 10 osób).

Holandia: Wskaźniki pozwalające monitorować kariery absolwentów szkół zawodowych oraz wyższych (są to dwa różne zestawy wskaźników) stanowią element systemu statystyki publicznej. Do ich obliczenia wykorzystywane są dane administracyjne, opisujące sytuację w rok, dwa lub trzy lata od ukończenia szkoły (status zatrudnienia i ewentualnej dalszej edukacji) lub w rok, trzy i pięć lat od ukończenia szkoły (typ szkoły, w której kontynuowana jest nauka). Dane te są przedstawiane w zbiorczych tabelach (przekrojach) według poziomu edukacji, płci, wieku, dla danego rocznika absolwentów, za pośrednictwem publicznie dostępnej strony internetowej holenderskiego urzędu statystycznego.

Na uwagę zasługują również rozwiązania przyjęte w **Estonii**. W celu monitorowania karier edukacyjnych szkół zawodowych i wyższych wykorzystywane są tu dane administracyjne: estońskiego systemu informatycznego edukacji, danych podatkowych i informacji z rejestru państwowych służb zatrudnienia. Dane pozyskiwane z rejestrów, dotyczące karier zawodowych absolwentów oraz sytuacji zawodowej w poszczególnych branżach i zawodach są wykorzystywane w Estonii w ramach różnorodnych projektów, mających zarówno charakter akademicki, jak i skierowanych do szerokich grup odbiorców, np. dotyczących stworzenia aplikacji wspomagającej wybór kierunku kształcenia. Estonia rozwija również innowacyjne rozwiązanie w zakresie prognozowania zapotrzebowania na zawody. Opierają się one zarówno na danych rejestrowych, jak i jakościowym barometrze zapotrzebowania na zawody, który opiera się na informacjach zbieranych od pracodawców. Obecnie trwają prace nad włączeniem do prognozowania popytu zapotrzebowania na pracę analiz internetowych ogłoszeń o pracę.

Analizując opisane powyżej rozwiązania należy również wziąć pod uwagę, uzgodnione przez państwa członkowskie Unii Europejskiej w ramach **Rady Unii Europejskiej**, Zalecenia Rady z dnia 20 listopada 2017 r. dotyczące monitorowania karier absolwentów (Dz. Urz. UE z dnia 09.12.2017 C 423/1), które zachęcają państwa członkowskie, aby we współpracy z partnerami społecznymi promowały wydajność i zatrudnialność poprzez należyte udostępnianie adekwatnej wiedzy, umiejętności i kompetencji. Dla osiągnięcia tego celu niezbędne jest zebranie wysokiej jakości informacji na temat karier absolwentów. Informacje te pozwolą na zrozumienie przyczyn problemów z zatrudnialnością absolwentów w poszczególnych regionach, sektorach gospodarki lub z poszczególnych dziedzin szkolnictwa wyższego lub kształcenia i szkolenia zawodowego, a także pozwolą na znalezienie rozwiązań tych problemów. W tym kontekście Rada Unii Europejskiej zaleca m.in.:

- 1) gromadzenie odpowiednich zanonimizowanych administracyjnych danych statystycznych z baz danych dotyczących kształcenia, podatków, ludności i ubezpieczeń społecznych;
- 2) kojarzenie przez organy krajowe zanonimizowanych danych z różnych źródeł w celu uzyskania pełnego obrazu karier absolwentów.

Rada Unii Europejskiej zaleca terminowe, regularne i szerokie rozpowszechnianie i wykorzystywanie wyników analizy monitoringu karier absolwentów dla:

- 1) wspierania projektowania i aktualizowania programów nauczania, tak aby udoskonalić nabywanie odpowiednich umiejętności i zwiększyć zatrudnialność;
- 2) lepszego dopasowywania umiejętności do potrzeb rynku pracy, tak aby wspierać konkurencyjność i innowacje na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym i by zaradzić niedoborowi wykwalifikowanej siły roboczej;
- 3) planowania uwzględniającego i wyprzedzającego zmieniające się potrzeby w zakresie zatrudnienia i edukacji oraz potrzeby społeczne;
- 4) przyczyniania się do kształtowania polityki na szczeblu krajowym i unijnym.

Wedle zaleceń Rady Unii Europejskiej, państwa członkowskie powinny oceniać postępy we wdrażaniu systemów monitoringu karier absolwentów i składać w tym zakresie regularne sprawozdania Komisji Europejskiej.

Zawarte w proponowanych regulacjach rozwiązania wychodzą naprzeciw opisanym powyżej zaleceniom w zakresie wprowadzenia systemu regularnego monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych, w tym szkół prowadzących kształcenie zawodowe. Rozwiązania te są analogiczne do tych, w oparciu o które funkcjonuje już w Polsce ogólnopolski system monitorowania ekonomicznych karier absolwentów szkół wyższych (system ELA - Ekonomiczne Losy Absolwentów).

Wykorzystanie do monitoringu danych administracyjnych jest podejściem stosowanym we wszystkich krajach

europejskich, które są uznawane za wzorcowe w tej dziedzinie, a okres monitoringu i zakres danych przetwarzanych w związku z monitoringiem odpowiadają rozwiązaniom stosowanym w tych krajach.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania	1	ndt.	Uzyskanie dostępu do informacji z systemu monitoringu karier absolwentów pozwoli zwiększyć trafność prognozowania zapotrzebowania na absolwentów szkół ponadpodstawowych na rynku pracy, lepszego dostosowywania oferty kształcenia oraz na dokładniejsze analizy sytuacji edukacyjnej i zawodowej absolwentów.
branżowe szkoły I stopnia, branżowe szkoły II stopnia, szkoły policealne, technika, licea ogólnokształcące, szkoły specjalne przysposabiające do pracy	11782	SIO (stan na 30.09.2019 r.)	Uzyskanie dostępu do informacji z systemu monitoringu karier absolwentów pozwoli ograniczyć dotychczasowe obciążenia związane z pozyskiwaniem informacji o karierach absolwentów oraz uzyskać rzetelne informacje zwrotne na temat efektywności kształcenia.
organy prowadzące branżowe szkoły I stopnia, branżowe szkoły II stopnia, szkoły policealne, technika, licea ogólnokształcące, szkoły specjalne przysposabiające do pracy	2007	SIO (stan na 30.09.2019 r.)	Uzyskanie dostępu do informacji z systemu monitoringu karier absolwentów pozwoli ograniczyć obciążenia związane z pozyskiwaniem informacji na ten temat i usprawnić zarządzanie prowadzonymi szkołami, w szczególności zarządzanie strukturą kształcenia ponadpodstawowego.
uczniowie wybierający kierunek kształcenia na poziomie ponadpodstawowym i ich rodzice	423 687 uczniów	<i>Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej 2019</i> – suma uczniów I klas szkół ponadpodstawowych w roku szk. 2018/2019 i liczby absolwentów szkół policealnych w roku szkolnym 2017/2018 (najnowsze dostępne dane)	Uzyskanie dostępu do informacji z systemu monitoringu karier absolwentów pozwoli na bardziej racjonalny wybór ścieżki dalszego kształcenia oraz pozwoli zweryfikować atrakcyjność warunków zatrudnienia oferowanych w pierwszej pracy.
przedsiębiorstwa	58089	Raport GUS <i>Zapotrzebowanie rynku pracy na zawody z systemu szkolnictwa zawodowego</i> (z 2018 r.) – jako liczbę przedsiębiorców zainteresowanych informacjami z systemu monitoringu przyjęto liczbę podmiotów, które wzięły udział w badaniu.	Uzyskanie dostępu do informacji z systemu monitoringu karier absolwentów pozwoli na skuteczniejsze rekrutowanie pracowników.
instytucje rynku pracy	22119	Rejestr Instytucji Szkoleniowych (RIS), Rejestr agencji zatrudnienia (KRAZ) – stan na 04.06.2020 r.	Uzyskanie dostępu do informacji z systemu monitoringu karier absolwentów pozwoli na skuteczniejsze kształtowanie

			oferty pomocy kierowanej do osób bezrobotnych, w szczególności do osób młodych.
instytucje dialogu społecznego	12 900	GUS 2018 – informacja sygnałna z 27 sierpnia 2019 r.	Uzyskanie dostępu do informacji z systemu monitoringu karier absolwentów pozwoli dostarczyć informacji użytecznych do opiniowania decyzji dotyczących modyfikacji oferty kształcenia zarówno na szczeblu centralnym, jak też regionalnym lub sektorowym.
Centrum Informatyczne Edukacji	1	ndt.	Nowe zadanie polegające na stworzeniu i utrzymaniu systemu informatycznego dla systemu monitoringu karier absolwentów oraz wymianie danych z gestorami pozostałych źródeł danych administracyjnych wykorzystywanych w systemie monitoringu – raz do roku.
Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki (Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy)	1	ndt.	Nowe zadanie polegające na eksporcie danych do systemu monitoringu karier absolwentów – raz do roku.
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	1	ndt.	Nowe zadanie polegające na eksporcie danych do systemu monitoringu karier absolwentów – raz do roku.
Instytut Badań Edukacyjnych	1	ndt.	Nowe zadanie polegające na opracowaniu i przygotowaniu do prezentacji danych z systemu monitoringu karier absolwentów – w trybie ciągłym, w zakresie ustawowych zadań IBE.
Okręgowe Komisje Egzaminacyjne	8	Ndt.	Nowe zadanie polegające na eksporcie danych do systemu monitoringu karier absolwentów – raz do roku.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia otrzymają do zaopiniowania w trybie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 263) oraz ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1809) następujące podmioty:

- 1) Business Centre Club;
- 2) Forum Związków Zawodowych;
- 3) Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność 80”;
- 4) Konfederacja „Lewiatan”;
- 5) Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 6) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”;
- 7) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 8) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 9) Wolny Związek Zawodowy „Forum–Oświata”;
- 10) Związek Nauczycielstwa Polskiego;

- 11) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 12) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 13) Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”.

Stosownie do § 36 ust. 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) projekt rozporządzenia w ramach konsultacji publicznych otrzymują następujące podmioty:

- 1) Federacja Inicjatyw Oświatowych;
- 2) Federacja Przedsiębiorców Polskich;
- 3) Komenda Główna Ochotniczych Hufców Pracy;
- 4) Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 5) Konferencja Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych;
- 6) Konferencja Rektorów Zawodowych Szkół Polskich;
- 7) Krajowa Izba Gospodarcza;
- 8) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
- 9) Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych;
- 10) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Dyrektorów Centrów Kształcenia Ustawicznego;
- 11) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 12) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Wspierające Edukację Zawodową Pracowników Młodych;
- 13) Polska Organizacja Pracodawców Osób Niepełnosprawnych;
- 14) Polskie Forum HR;
- 15) Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną;
- 16) Polskie Stowarzyszenie Zarządzania Kadrami;
- 17) Polski Związek Głuchych;
- 18) Polski Związek Niewidomych;
- 19) Rada Szkół Katolickich;
- 20) Sektorowa Rada do Spraw Kompetencji Budownictwo;
- 21) Sektorowa Rada do Spraw Kompetencji Finanse;
- 22) Sektorowa Rada do Spraw Kompetencji Informatyka;
- 23) Sektorowa Rada do Spraw Kompetencji Moda i Innowacyjne Tekstyli;
- 24) Sektorowa Rada do Spraw Kompetencji Motoryzacja i Elektromobilność;
- 25) Sektorowa Rada do Spraw Kompetencji Sektora Odzysku Materiałowego Surowców;
- 26) Sektorowa Rada do Spraw Kompetencji Turystyka;
- 27) Sektorowa Rada do Spraw Kompetencji Zdrowie i Opieka Społeczna;
- 28) Społeczne Towarzystwo Oświatowe;
- 29) Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 30) Stowarzyszenie Dyrektorów i Nauczycieli Centrów Edukacji Zawodowej;
- 31) Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół Średnich;
- 32) Unia Metropolii Polskich;
- 33) Unia Miasteczek Polskich;
- 34) Związek Gmin Wiejskich RP;
- 35) Związek Miast Polskich;
- 36) Związek Powiatów Polskich;
- 37) Związek Województw RP;
- 38) Związek Zakładów Doskonalenia Zawodowego.

Projekt rozporządzenia otrzymują również następujące podmioty:

- 1) Centralna Komisja Egzaminacyjna;
- 2) Główny Urząd Statystyczny;
- 3) Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców;
- 4) Rzecznik Praw Dziecka;
- 5) Rzecznik Praw Obywatelskich;
- 6) Urząd Ochrony Danych Osobowych;
- 7) Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
- 8) Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Projekt ustawy zostanie skierowany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Projekt ustawy, wraz z uzasadnieniem i oceną skutków regulacji, zostanie zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji

Publicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), oraz Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

Wyniki konsultacji publicznych i opiniowania zostaną przedstawione w raporcie z konsultacji publicznych i opiniowania.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2020 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	<p>Wejście w życie ustawy nie spowoduje skutków finansowych dla jednostek sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, w szczególności w postaci zwiększenia wydatków lub zmniejszenia dochodów jednostek sektora finansów publicznych.</p> <p>Podmioty będą realizowały zadania związane z monitoringiem w ramach środków zaplanowanych w ich budżetach na dany rok.</p>
---------------------	---

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Czas w latach od wejścia w życie zmian		Skutki						
		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2020 r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							

W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Uzyskanie dostępu do informacji z systemu monitoringu karier absolwentów pozwoli na skuteczniejsze rekrutowanie pracowników, pozwoli również zakotwiczyć oczekiwania płacowe absolwentów w obowiązujących stawkach rynkowych.
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Uzyskanie dostępu do informacji z systemu monitoringu karier absolwentów pozwoli na skuteczniejsze rekrutowanie pracowników, pozwoli również zakotwiczyć oczekiwania płacowe absolwentów w obowiązujących stawkach rynkowych.
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Uzyskanie dostępu do informacji z systemu monitoringu karier absolwentów pozwoli na bardziej racjonalny wybór ścieżki dalszego kształcenia oraz pozwoli zweryfikować atrakcyjność warunków zatrudnienia oferowanych w pierwszej pracy.
	administracja centralna i regionalna	Dostarczenie rzetelnego źródła informacji o karierach absolwentów szkół ponadpodstawowych dla oceny efektywności polityk rynku pracy i edukacyjnych
Niemierzalne	administracja centralna, regionalna i organy prowadzące szkoły	Poprawa zarządzania szkolnictwem ponadpodstawowym, w szczególności lepsze dopasowanie struktury kształcenia branżowego do potrzeb lokalnych rynków pracy
	jednostki naukowe	Dostarczenie rzetelnego źródła informacji dla badań i analiz naukowych dotyczących sytuacji absolwentów szkół ponadpodstawowych

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

- tak
 nie
 nie dotyczy

- zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

- zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.

- tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Wdrożenie proponowanych regulacji doprowadzi do stworzenia jednolitego systemu monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych, działającego centralnie, z wykorzystaniem danych administracyjnych. Informacje opisujące sytuację absolwentów w poszczególnych zawodach i typach szkół zbierane i udostępniane za pośrednictwem tego systemu pozwolą w szczególności:

- 1) lepiej dopasować ofertę kształcenia do potrzeb rynku pracy (poprzez wykorzystanie do ulepszenia metodologii prognozowania zapotrzebowania na zawody i kwalifikacje oraz opiniowania decyzji dotyczących modyfikacji oferty kształcenia zarówno na szczeblu centralnym, jak też regionalnym lub sektorowym);
- 2) ograniczyć niedobory pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego poprzez dostarczenie informacji

- pozwalających na bardziej racjonalny wybór ścieżki dalszego kształcenia przez uczniów;
- 3) skrócić czas poszukiwania pracy poprzez usprawnienie przepływu informacji na rynku pracy i kształtowanie realnych wzajemnych oczekiwań dotyczących warunków zatrudnienia pomiędzy poszukującymi pracy absolwentami a pracodawcami;
 - 4) zwiększyć efektywność działania instytucji rynku pracy, a w szczególności publicznych służb zatrudnienia poprzez ułatwienie identyfikacji barier napotykanym przez absolwentów szkół;
 - 5) rozszerzyć możliwości ewaluacji polityk w dziedzinie edukacji i rynku pracy. Dostępność szczegółowych, rzetelnych i porównywalnych w czasie wskaźników zapewni możliwość ewaluacji różnorodnych polityk publicznych mających na celu osiągnięcie lepszego dopasowania oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, harmonizację oferty edukacyjnej na różnych szczeblach kształcenia, czy wsparcie osób młodych na rynku pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne	☐ demografia	☐ informatyzacja
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☐ inne:		

Omówienie wpływu	nie dotyczy
------------------	-------------

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Proponuje się, aby ustawa weszła w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Aby osiągnąć zakładane cele konieczne będzie przeprowadzenie następujących działań:

- 1) przeprowadzanie procesu przetwarzania danych zgodnie z procedurą opisaną w proponowanej regulacji i publikacja wyników monitorowania.
- 2) zapoznanie się przez odbiorców z wynikami monitorowania i uwzględnienie przez nich tych wyników przy planowaniu działań.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie rekomenduje się wskazywania konkretnych mierników do ewaluacji.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)